

Investigating the Mediating Role of Internet Addiction in Relationship Between Parental Maltreatment and adolescent- Self-Injury

Parisa Shariat Jafari¹, Kianoush Zaharakar^{2*}, Sedighe Ahmadi³

1- MA student in Counseling, Department of Counseling, Faculty of Education & Psychology, Kharazmi University, Tehran, Iran.

2- Professor, Department of Counseling, Faculty of Education & Psychology, Kharazmi University, Tehran, Iran.

3- Associate Professor, Department of Counseling, Faculty of Education & Psychology, Kharazmi University, Tehran, Iran.

Corresponding author: Kianoush Zaharakar, Professor, Department of Counseling, Faculty of Education & Psychology, Kharazmi University, Tehran, Iran.

Email: dr_zaharakar@khu.ac.ir

Received: 8 March 2025

Accepted: 29 Sep 2025

Abstract

Introduction: Self-injury behaviors in adolescence are associated with various consequences such as cognitive impairment, poor interpersonal relationships, and violent crimes, and can increase the occurrence of mental disorders in late adolescence. The present study aimed to determine the mediating role of Internet addiction in the relationship between parental maltreatment and adolescent self-injury.

Methods: The present study is a descriptive-correlational study. The statistical population of the study consisted of all male and female students of the first high school level in Karaj in the academic year 2023-2024, and 416 students (280 girls, 136 boys) were selected as the research sample using multi-stage cluster random sampling method. To collect data, a demographic questionnaire, the "Deliberate Self-Harm Inventory", the "Internet Addiction Test" and the "Childhood Maltreatment Questionnaire" were used. The validity of the instruments was measured using content validity ratio method and the reliability was measured by the internal consistency method by calculating Cronbach's alpha. The collected data were analyzed using SPSS .25 and Amos 26.

Results: Parental maltreatment and Internet addiction positively predict adolescent self-injury ($\beta=0.28$). Parental maltreatment also positively predicts Internet addiction ($\beta=0.29$). Also, parental maltreatment can indirectly predict adolescent self-injury through the mediating role of Internet addiction ($\beta=0.38$).

Conclusion: The findings indicated the importance of parental maltreatment and Internet addiction in predicting self-harm, and Internet addiction plays a mediating role between parental maltreatment and self-injury. Therefore, in order to prevent and reduce adolescent self-injury behaviors, parenting education courses and the proper use of cyberspace can be held.

Keywords: Self-Injury, Parental Maltreatment, Internet Addiction. Adolescents.

بررسی نقش واسطه ای اعتیاد به اینترنت در رابطه بین بدرفتاری والدین و خود آسیب رسانی نوجوانان

پریسا شریعت جعفری^۱، کیانوش زهراکار^{۲*}، صدیقه احمدی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

۲- استاد، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

۳- دانشیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

نویسنده مسئول: کیانوش زهراکار، استاد، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.
ایمیل: dr_zahrakar@khu.ac.ir

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۷/۷

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۲/۱۷

چکیده

مقدمه: رفتارهای خود-آسیب رسانی در نوجوانی با پیامدهای مختلفی مانند آسیب های شناختی، روابط بین فردی ضعیف و جرایم خشونت آمیز همراه است و می تواند وقوع اختلالات روانی در اواخر نوجوانی را افزایش دهد. پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش واسطه ای اعتیاد به اینترنت در رابطه بین بدرفتاری والدین و خود-آسیب رسانی نوجوانان انجام شد. **روش کار:** مطالعه حاضر از نوع توصیفی-همبستگی می باشد. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانش-آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه اول شهر کرج، در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ تشکیل دادند که به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای چندمرحله ای ۴۱۶ دانش آموز (۲۸۰ دختر، ۱۳۶ پسر) به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. برای گردآوری داده ها از پرسشنامه ی جمعیت شناختی، "سیاهه خود-آسیب رسانی عمدی" (Deliberate Self-Harm Inventory)، "آزمون اعتیاد به اینترنت" (Internet Addiction Test) و "پرسشنامه بدرفتاری والدین" (Childhood Maltreatment Questionnaire) استفاده شد. روایی ابزارها با استفاده از نسبت روایی محتوا و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه آلفا کرونباخ اندازه گیری شد. داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار اسپس پی اس اس نسخه ۲۵ و آموس ۲۶ تحلیل شدند.

یافته ها: بدرفتاری والدین و اعتیاد به اینترنت به صورت مثبت خود-آسیب رسانی نوجوانان را پیش بینی می کند ($\beta = 0/28$). بدرفتاری والدین اعتیاد به اینترنت را نیز به صورت مثبت پیش بینی می کند ($\beta = 0/29$). همچنین بدرفتاری والدین به صورت غیرمستقیم و با نقش میانجی اعتیاد به اینترنت می تواند خود-آسیب رسانی نوجوانان را پیش بینی نماید ($\beta = 0/38$).

نتیجه گیری: یافته ها نشانگر اهمیت بدرفتاری والدین و اعتیاد به اینترنت در پیش بینی خود-آسیب رسانی بود و اعتیاد به اینترنت، بین بدرفتاری والدین و خود-آسیب رسانی نقش واسطه ای ایفا می کند. بنابراین، به منظور پیشگیری و کاهش رفتارهای خود-آسیب رسانی نوجوانان می توان دوره های آموزش فرزند پروری والدین و استفاده درست از فضای مجازی برگزار کرد.

کلیدواژه ها: خود-آسیب رسانی، بدرفتاری والدین، اعتیاد به اینترنت، نوجوانان.

مقدمه

نوجوانی (adolescence) به دورانی از جریان تدریجی زندگی که با تحول عمیق در جسم و روان و قدرت تجسم و تخیل همراه است، گفته می‌شود (۱). در دوران نوجوانی گذارهای متعدد، در زمینه‌های درونی - زیستی، فردی - روانی، محیطی، فیزیکی و اجتماعی - فرهنگی رخ می‌دهد (۲). انسان با ورود به دوره نوجوانی با یک سری تغییرات بنیادی و اساسی در زمینه‌های جسمانی، جنسی، اجتماعی، شناختی، اخلاقی، هیجانی و روانی مواجه می‌شود. در این دوره فرد برای کسب استقلال به همسالان نزدیک شده و از والدین فاصله می‌گیرد (۳). همچنین رفتار نادرست خانواده، مدرسه و همسالان با نوجوانان می‌تواند عامل بسیاری از مشکلات و اختلالات در این دوران باشد (۴).

از میان دوره‌های گذار زندگی، نوجوانی یک دوره بحرانی برای شروع و توسعه مشکلات سلامت روان و رفتارهای پرخطر مانند خود-آسیب رسانی غیر-خودکشی (non-suicidal self-injury) است (۵). خود-آسیب رسانی به رفتارهای آگاهانه مخالف هنجارهای فرهنگی مانند ضربه و آسیب عمدی و مستقیم به بافت بدن خود بدون قصد خودکشی اشاره دارد (۶). درک میزان رشد خود-آسیب رسانی و پیامدهای منفی آن بر سلامت جسم و روان و شناسایی دوره‌های احتمالی که افراد بیشتر در معرض خطر خود-آسیب رسانی هستند بسیار مهم است؛ زیرا شیوع خود-آسیب رسانی در نوجوانان به‌طور زیادی بالا است. مطالعات نشان داده است که تقریباً ۲۳ درصد از نوجوانان گزارش دادند که حداقل یک‌بار به‌صورت عمدی به خود آسیب رسانده‌اند (۵). پژوهش‌ها نشان می‌دهند، خطر خودکشی در سال اول پس از خود-آسیب رسانی، ۶۶ برابر خطر سالانه در جمعیت عمومی است و خطر خودکشی ۵، ۱۰ و ۱۵ سال پس از آسیب رساندن به خود به ترتیب ۱/۷ درصد، ۲/۴ درصد و ۳ درصد است. بنابراین، بررسی علل و عوامل خطر بالقوه برای خود-آسیب رسانی در نوجوانان ضروری است (۷).

به‌طور کلی، خود-آسیب رسانی موضوعی چندبعدی است و تحت تأثیر عوامل فردی و محیطی قرار می‌گیرد (۸). یکی از حوزه‌هایی که فرایند خطر شروع رفتارهای خود-آسیب رسانی را پیش‌بینی می‌کند رابطه با والدین و نوع رفتار والدین است (۹). والدین به‌عنوان افراد مهم زندگی نوجوانان، نقشی کلیدی در اجتماعی شدن فرزندان خود در

حین رشد دارند و مشارکت والدین بر رفتارهای مشکل‌ساز نوجوانان تأثیر بسزایی دارد (۱۰). پژوهش‌های فراوانی از تأثیرات نامطلوب بدرفتاری والدین (parental maltreatment) و فرزندپروری خشن بر مشکلات رفتاری، روانی، ناسازگاری، بزهکاری و مشکلات آموزشی جوانان حمایت می‌کند (۱۱). رابطه با والدین برای سلامت روان و رفاه نوجوانان حیاتی است؛ طبق نتایج پژوهش‌ها تنبیه شدید والدین، نظارت کم والدین و کیفیت پایین دلبستگی به والدین، احتمال شروع بعدی خود-آسیب رسانی در نوجوانان را پیش‌بینی می‌کند، درحالی‌که رفتارهای مثبت والدینی احتمال شروع خود-آسیب رسانی در سال آینده را کاهش می‌داد (۹).

بدررفتاری والدین علاوه بر تأثیر مستقیم، به‌صورت غیرمستقیم هم باعث خود-آسیب رسانی در نوجوانان می‌شود. نتایج مطالعات گسترده نشان داده است که عوامل مختلف خانوادگی مانند انسجام کم خانواده و نظارت محدود و رفتار والدین با اعتیاد به اینترنت نوجوانان مرتبط است (۱۲). از طرفی، خطر اعتیاد به اینترنت (internet addiction) در بین نوجوانانی که در معرض مشکلات دوران کودکی قرار داشتند در مقایسه با نوجوانانی که هیچ تجربه نامطلوبی از خانواده و کودکی گزارش نمی‌کردند، بیشتر بود (۱۳). ناسازگاری خانوادگی، مانند روابط ضعیف با والدین، فرزندپروری ناسازگار، عدم ارتباط عاطفی والدین و بدررفتاری والدین به‌عنوان یک پیش‌بینی‌کننده خطر اعتیاد به اینترنت در جوانان گزارش شده است (۱۴). نوجوانانی که قربانی بدررفتاری والدین شدند برای فاصله گرفتن از والدین، اطرافیان، فرار از افکار و احساسات خود در مورد عامل تنش‌زا (خشونت و بدررفتاری‌های والدین در دوران کودکی) و رو آوردن به‌تنهایی، از راهبردهای اجتنابی مانند مصرف مواد مخدر و الکل، پرخاشگری، بزهکاری و اعتیاد به اینترنت استفاده می‌کنند (۱۵). اگرچه راهبردهای اجتنابی ممکن است به‌طور موقت پریشانی روانی را کاهش دهند، اما اگر افراد بیش‌ازحد به آن‌ها تکیه کنند، می‌توانند ناسازگار شوند و شاید به اعتیاد تبدیل شوند درواقع ممکن است برای اجتناب از تجربه بدررفتاری والدین روزبه‌روز منزوی‌تر شوند و خود را در دنیای اینترنت دفن کنند (۱۶).

اعتیاد به اینترنت، که معمولاً به‌عنوان ناتوانی در کنترل استفاده از اینترنت تعریف شده و باعث ناراحتی قابل توجه یا اختلال عملکردی می‌شود در بین نوجوانان در سراسر جهان

برپسا شریعت جعفری و همکاران

شهر کرج، ۲ ناحیه به صورت تصادفی ساده با استفاده از قرعه کشی انتخاب شد. سپس از فهرست مدارس ۲ ناحیه که در مجموع ۸۸ مدرسه می باشد، از هر ناحیه ۶ مدرسه در مجموع ۱۲ مدرسه (۶ دخترانه و ۶ پسرانه) به صورت تصادفی ساده با استفاده از قرعه کشی انتخاب گردید. در گام بعدی، با مراجعه به مدارس انتخاب شده، از هر مدرسه از ۹ کلاس موجود، ۵ کلاس و در مجموع ۶۰ کلاس به صورت تصادفی ساده با استفاده از قرعه کشی انتخاب شد، سپس از هر کلاس ۵ الی ۷ تن به صورت تصادفی ساده با استفاده از قرعه کشی انتخاب گردید. در نهایت ۴۱۶ دانش آموزان به تعداد ۲۸۰ دختر و ۱۳۶ پسر به عنوان نمونه انتخاب شدند. معیارهای ورود شامل، عدم ابتلا به اختلالات بالینی و شخصیت (اطلاعات با استفاده از پرسشنامه خودگزارشی و بررسی پرونده سلامت دانش آموزان در مدرسه جمع آوری شد)، داشتن سکونت در شهر کرج، داشتن هر دو والد، داشتن گوشی موبایل شخصی هوشمند بود. معیارهای خروج از مطالعه شامل ابزارهای ناقص (پرسشنامه هایی که به بیش از ۵ عبارت از هر پرسشنامه پاسخ نداده باشند)، و ابزاری هایی که به سوالات پاسخ مشابه داده بودند، بود.

برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه های جمعیت شناختی شامل سن، جنسیت، تحصیلات پدر، تحصیلات مادر و تعداد اعضای خانواده و ابزارهای زیر استفاده شد. «سپاه خود- آسیب رسانی عمدی» (Deliberate Self-Harm Inventory) توسط Gratz در دانشگاه ماساچوست بوستون در سال ۲۰۰۱ یک ابزار تک عاملی شامل ۱۷ عبارت است که به منظور ارزیابی تاریخیچه رفتارهای خود- آسیب رسانی در طول زندگی (۲۱) تهیه شده است و شامل: فراوانی، مدت و نوع رفتار خود- آسیب رسانی می باشد. پاسخ ها رفتارهای خود- آسیب رسانی به صورت بله (۱ نمره) و یا خیر (صفر نمره) پاسخ داد. حداقل نمره صفر و حداکثر نمره ۱۷ است. نمره بالاتر نشان دهنده خود- آسیب رسانی عمدی بیشتر است و برعکس. برای ابزیر سطح بندی نمره یافت نشد. روایی سازی به روش روایی همگرا با «مقیاس شخصیت مرزی» (Borderline Personality Scale) روی ۴۲ بیمار بستری با تشخیص اختلال شخصیت مرزی و ۱۷ بیمار با سایر اختلالات شخصیت بررسی و ۰/۴۸ گزارش شد. روایی سازی به روش روایی واگرا با «مقیاس مطلوبیت اجتماعی مارلو-کرون» (Marlowe-Crowne Social Desirability Scale) روی ۶۰۸

بسیار شایع است (۱۷). نوجوانان به راحتی تحت تأثیر دنیای مجازی قرار می گیرند و نوجوانانی که برای مدت طولانی تحت تأثیر اطلاعات منفی و بدبینانه دنیای مجازی قرار دارند بیشتر درگیر افکار و رفتارهای خود- آسیب رسانی می شوند (۱۸). همچنین، افراد مبتلابه اعتیاد به اینترنت ممکن است مستعد افسردگی و انزوا باشند زیرا زمان زیادی را در دنیای مجازی می گذرانند و در نتیجه زمان کمتری را در فعالیت های اجتماعی می گذرانند، که می تواند منجر به روش های غیرمفید برای سازگاری فرد، مانند خود- آسیب رسانی شود (۱۰).

با توجه به اهمیت و روند رشد شیوع خود- آسیب رسانی در نوجوانان و اثر منفی آن بر سلامت روان توجه به عوامل اثرگذار بر آن لازم و ضروری به نظر می رسد. خود- آسیب رسانی از عوامل تهدید سلامت جسم و روان است که در سن نوجوانی به اوج خود می رسد. خود- آسیب رسانی نوجوانان، اعتیاد به اینترنت و بدرفتاری والدین، متغیرهای فردی و خانوادگی محسوب می شوند که قبلاً در پژوهش های مختلف نشان داده شده است که به طور معنادار در تبیین رفتارهای خطرناک و خود- آسیب رسانی نقش موثر دارند. اما در مورد بررسی نقش عوامل فردی و خانوادگی در کنار هم و تأثیر عوامل خانوادگی بر عوامل فردی و نقش غیرمستقیم آن ها بر خود- آسیب رسانی خلا پژوهشی وجود دارد. با توجه به مطالب ذکر شده در بالا، مطالعه حاضر با هدف تعیین نقش واسطه ای اعتیاد به اینترنت در رابطه بین بدرفتاری والدین و خود- آسیب رسانی نوجوانان انجام شد.

روش کار

روش پژوهش - همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش، شامل کلیه دانش آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه اول شهر کرج، در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. طبق نظر Klein & Mitchell تعداد نمونه معمولی در مطالعاتی که از الگوی معادلات ساختاری استفاده می شود، حدود ۲۰۰ مورد است و بالاتر از ۲۰۰ به عنوان نمونه بالا در نظر گرفته می شود (۲۰). در پژوهش حاضر نمونه ها به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شدند. نحوه انتخاب نمونه ها اینگونه بود در مرحله اول بعد از دریافت نامه های هماهنگی از آموزش دانشگاه، با مراجعه به اداره کل آموزش و پرورش شهر کرج، از بین ۴ ناحیه آموزش و پرورش

اوقات=۴، همیشه=۵ می باشد. نمره بدست آمده نمره کل بوده و دامنه ای از ۲۰ تا ۱۰۰ را داشت است. هرچه نمره بالاتر باشد، نشان دهنده میزان بیشتر اعتیاد به اینترنت می باشد و بالعکس. نمره بین ۲۰ تا ۴۹ عدم اعتیاد به اینترنت، نمره بین ۵۰ تا ۷۹ در معرض ابتلا به اعتیاد به اینترنت و نمره از ۸۰ تا ۱۰۰ اعتیاد به اینترنت را نشان می دهد.

در مطالعه Korkeila و همکاران (۲۷) روایی سازه به روش تحلیل عاملی تاییدی «آزمون اعتیاد به اینترنت» روی ۱۸۲۵ تن از دانشجویان در کشور فنلاند بررسی و ساختار تک عاملی تایید شد. همچنین، روایی سازه به روش روایی واگرا با «پرسشنامه حمایت اجتماعی» (Social Support Questionnaire) روی نمونه های فوق بررسی و ۰/۲۴- گزارش شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق بررسی و ۰/۹۲- گزارش شد. Chong Guan و همکاران (۲۸) روایی سازه به روش تحلیل عاملی تاییدی «آزمون اعتیاد به اینترنت» روی ۱۶۲ دانشجوی پزشکی در دانشگاه مالایا در کوالالامپور مالزی انجام و ساختار تک عاملی تایید شد. همچنین، روایی سازه به روش روایی همگرا با «استفاده اجباری از اینترنت» (Compulsive Internet Use Scale) روی نمونه های فوق بررسی و ۰/۸۴- گزارش شد. پایایی به روش همسانی درونی با آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق بررسی و ۰/۹۱- گزارش شد.

علوی و همکاران (۲۹) روایی سازه به روش تحلیل عاملی تاییدی «آزمون اعتیاد به اینترنت» روی ۲۳۳ تن از دانشجویان شهر اصفهان، بررسی و ساختار تک عاملی تایید شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفاکرونباخ روی نمونه های فوق بررسی و ۰/۸۸- گزارش شد. در پژوهش عباس نژاد و عمویی دیزجی (۲۹) روایی سازه به روش روایی همگرا «آزمون اعتیاد به اینترنت» با «مقیاس تکانشگری بارت» (Barratt Impulsiveness Scale) روی ۲۰۰ تن از دانش آموزان مدارس متوسطه دولتی و غیردولتی شهر کرج بررسی و دامنه ای از ۰/۲۵ تا ۰/۴۰ گزارش شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق بررسی و ۰/۸۲- گزارش شد.

«پرسشنامه بدرفتاری والدین» (Childhood Maltreatment Questionnaire) توسط Demare در کانادا در سال ۲۰۰۰ ساخته شد (۳۱). ابزار شامل ۳ مولفه و ۳۲ عبارت است. مولفه-

دانشجوی کارشناسی دانشگاه Wiswmsin-Madison بررسی و ۰/۲۱- گزارش شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق بررسی و ۰/۸۲- گزارش شد (۲۱)

Vigfusdottir و همکاران (۲۲) روایی سازه به روش روایی همگرا «سیاهه خود- آسیب رسانی عمدی» با «مقیاس دشواری ها در تنظیم هیجان» (Difficulties in Emotion Regulation Scale) و با «ابزار خود-گزارشی اختلال شخصیت مرزی» (Self-Report Version of the Borderline Personality Disorder) روی ۴۰۲ دانشجوی بررسی و ۰/۳۱- و ۰/۴۳- گزارش شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق بررسی و ۰/۷۸- گزارش شد. در پژوهش Nobakht & Dale روایی سازه به روش روایی همگرا «سیاهه خود- آسیب رسانی عمدی» با «پرسشنامه ترومای دوران کودکی» (Childhood Trauma Questionnaire) روی ۲۰۰ دانشجوی دختر و پسر در ایران بررسی و ۰/۲۸- گزارش شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق بررسی و ۰/۷۰- گزارش شد (۲۳).

در پژوهش پیوسته گر (۲۴) روایی محتوا به روش کیفی «سیاهه خود- آسیب رسانی عمدی» با استفاده از پانل خبرگان بررسی و مورد تایید چند تن (تعداد خبرگان در متن مقاله اصلی ذکر نشده است) از مدرسین روانشناسی و مشاوره دانشگاه الزهرا قرار گرفت. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی ۳۵۰ دانش آموز دختر، بررسی و ۰/۷۱- گزارش شد. یادگاری (۲۵) روایی سازه به روش تحلیل عاملی تاییدی «سیاهه خود آسیب رسانی عمدی» روی ۲۷۱ تن از جوانان شهر تهران بررسی و ساختار تک عاملی تایید شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق بررسی و ۰/۷۶- گزارش شد.

«آزمون اعتیاد به اینترنت» (Internet Addiction Test) توسط Young در کانادا در سال ۱۹۹۸ (۲۶) طراحی شده است. آزمون تک مولفه و دارای ۲۰ عبارت است. عبارت های این آزمون بر اساس ملاک های DSM-IV-TR جهت تشخیص اختلال قماربازی طراحی شده است، زیرا شباهت های زیادی میان اعتیاد به اینترنت و اختلال قماربازی وجود دارد. پاسخ ها بر اساس مقیاس ۵ درجه ای لیکرت بندرت=۱، گاهی اوقات=۲، اغلب=۳، بیشتر

پریسا شریعت جعفری و همکاران

در پژوهش حاضر روایی محتوا ابزارهای پژوهش به روش نسبت روایی محتوا مورد بررسی و به تایید ۶ تن از مدرسین حوزه مشاوره دانشگاه خوارزمی رسید که با استفاده از جدول Lawshe و متناسب با عدد مطلوب ۰/۹۹ برای همه ابزارها مورد تایید بود. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های پژوهش (۴۱۶ تن) بررسی و نتایج برای «پرسشنامه خود-آسیب رسانی عمدی» برابر با ۰/۷۹، برای «پرسشنامه اعتیاد به اینترنت» برابر با ۰/۸۵ و برای «پرسشنامه بدرفتاری والدین» برابر با ۰/۸۲ بدست آمد.

نحوه اجرای پژوهش اینگونه بود در مرحله اول نامه های هماهنگی از آموزش دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه خوارزمی اخذ شد، سپس به به مدارس انتخاب شده مراجعه و با همکاری مدیران و معاونین مدارس به کلاس های انتخاب شده مراجعه شد. پس از توضیحات اولیه در مورد پژوهش و اطمینان دهی در مورد محرمانه ماندن اطلاعات و رعایت نکات اخلاقی توسط پژوهشگر اول مقاله حاضر، پرسشنامه ها بین دانش آموزان توزیع شد. شرکت کنندگان بعد از ارائه توضیحات لازم به ابزارهای پژوهش پاسخ دادند. داده ها به مدت یک ماه (مهر ماه) در سال ۱۴۰۲ جمع آوری شدند.

اصول اخلاقی از جمله اخذ رضایت آگاهانه از دانش آموزان و والدین، رعایت اصل رازداری و اصل محرمانه بودن اطلاعات شرکت کنندگان و اطلاع رسانی نتایج به شرکت کنندگان در تمام طول مدت پژوهش رعایت شده است.

از تعداد ۴۱۶ تن که به عنوان اعضای نمونه انتخاب شدند ۵ مورد داده دور افتاده شناسایی شد و در نهایت ۴۱۱ ابزار باقی ماند. تحلیل یافته ها در پژوهش حاضر در ۲ بخش انجام شد. در بخش توصیفی، از شاخص هایی چون فراوانی، میانگین و انحراف معیار متغیرها محاسبه شد. در بخش استنباطی، از آزمون های ضریب همبستگی پیرسون و الگوی معادلات ساختاری به منظور آزمون فرضیه های پژوهش استفاده شد. داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار اس پی اس نسخه ۲۵ و آموس ۲۶ تحلیل شدند.

یافته ها

در پژوهش حاضر توزیع فراوانی بر اساس جنسیت نشان داد، پسر ۱۳۶ تن (۳۲/۷۰ درصد) و دختر ۲۸۰ تن (۶۷/۳۰)

ها شامل بدرفتاری جسمی (physical maltreatment) با ۱۴ عبارت شامل ۱ تا ۱۴ است (حداقل نمره در این مولفه ۱۴ و بالاترین نمره ۷۰ است)، بدرفتاری روانی (psychological maltreatment) با ۱۲ عبارت شامل ۱۵ تا ۲۶ (حداقل نمره در این مولفه ۱۲ و بالاترین نمره ۶۰ است) و غفلت (neglect) با ۶ عبارت شامل ۲۷ تا ۳۲ می باشد (حداقل نمره در این مقیاس ۶ و بالاترین نمره ۳۰ است). نمره گذاری پاسخ ها بر اساس طیف ۵ درجه ای لیکرت از هیچ وقت = ۱ تا همیشه = ۵ است. برای محاسبه نمره، نمره تک تک عبارت ها با هم جمع می شود و نمره کل حاصل می شود. دامنه نمره بین ۳۲ تا ۱۶۰ است. در منابع موجود نمره برش خاصی برای پرسشنامه تعریف نشده است و هر چه نمره حاصل شده بیشتر باشد، نشان دهنده میزان بیشتر بدرفتاری والدین خواهد بود و بالعکس.

Demare روایی سازی به روش تحلیل عاملی تاییدی «پرسشنامه بدرفتاری والدین» روی ۱۲۸۶ دانشجوی رشته روانشناسی دانشگاه مانیٹوبا در کانادا بررسی و نتایج ۳ عاملی بودن تایید شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق بررسی و ۰/۹۷ برای کل پرسشنامه گزارش کرده است (۳۰). در پژوهش Holens (۳۲) روایی سازی به روش روایی واگرایی «پرسشنامه بدرفتاری والدین» با «مقیاس تاب آوری» (Resilience Scale) و همچنین روایی همگرا با «مقیاس اضطراب» (Anxiety Scale) روی ۲۹۳ دانشجوی بررسی و ۰/۲۲- و ۰/۴۶ گزارش شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق بررسی و ۰/۹۷ گزارش شد.

در پژوهش محمدی و همکاران (۳۳) روایی سازی به روش روایی همگرا «پرسشنامه بدرفتاری والدین» با «دستگاه ارزیابی خانوادگی» (Family Assessment Device) و روایی واگرایی با «پرسشنامه کفایت اجتماعی فلنر» (Flener's Social Competence Questionnaire) روی ۵۴۰ تن از نوجوانان مقطع دبیرستان شهر اصفهان بررسی و ۰/۵۷ و ۰/۱۰- گزارش شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق بررسی و برای بدرفتاری جسمی ۰/۹۶، بدرفتاری روانی ۰/۹۷، غفلت ۰/۹۴ و نمره کل ۰/۹۸ گزارش شد.

لازم به ذکر است که در بررسی منابع داخلی پژوهش دیگری از «پرسشنامه بدرفتاری والدین» استفاده نشده است.

۱ تن (۲/۰ درصد) و دکتری ۱ تن (۲/۰ درصد) بود. توزیع فراوانی نمونه بر اساس تعداد اعضای خانواده نشان داد، ۱۰ خانواده (۲/۴ درصد) ۲ تن، ۵۵ خانواده (۱۳/۲ درصد) ۳ تن، ۲۳۶ خانواده (۵۶/۷ درصد) ۴ تن، ۷۸ خانواده (۱۸/۸ درصد) ۵ تن، ۱۵ خانواده ۶ تن (۳/۶ درصد) ۶ تن، ۲ خانواده (۰/۵ درصد) ۷ تن و ۶ خانواده (۱/۴ درصد) ۸ تن بود. در جدول ۱: میانگین، انحراف معیار، چولگی و کشیدگی متغیرهای پژوهش گزارش شده است.

درصد) در مجموع ۴۱۶ دانش آموز مقطع متوسطه اول با میانگین سنی $14/3 \pm 1/17$ شرکت کردند. توزیع فراوانی بر اساس تحصیلات پدر نشان داد، زیر دیپلم ۱۸۵ تن (۴۴/۵ درصد)، دیپلم ۱۵۲ تن (۳۳/۵ درصد)، کاردانی ۳۱ تن (۷/۵ درصد)، کارشناسی ۳۵ تن (۸/۴ درصد)، کارشناسی ارشد ۹ تن (۲/۲ درصد)، دکتری ۴ تن (۱ درصد) بود. توزیع فراوانی بر اساس تحصیلات مادر نشان داد، زیر دیپلم ۱۵۷ تن (۳۱/۷ درصد)، دیپلم ۲۰ تن (۴۹/۳ درصد)، کاردانی ۲۰ تن (۴/۸ درصد)، کارشناسی (۳۲ تن ۷/۷ درصد)، کارشناسی ارشد

جدول ۱: یافته های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش

شاخص توصیفی متغیرها	تعداد ماده‌ها	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره
بدرفتاری والدین	۳۲	۴۴/۰۹	۱۹/۴۷	۳۲	۱۳۳
بدرفتاری جسمی	۱۴	۱۸/۸۱	۸/۲۶	۱۴	۶۳
بدرفتاری روانی	۱۲	۱۷/۹۷	۹/۷۷	۱۲	۵۷
غفلت	۶	۷/۳۰	۲/۸۲	۶	۲۵
اعتیاد به اینترنت	۲۰	۳۸/۸۰	۱۷/۴۱	۲۰	۹۷
خود-آسیب رسانی	۱۷	۱/۸۳	۳/۰۳	۰	۱۶

پایین، اعتیاد به اینترنت ۳۸/۸۰ و (۱۷/۴۱) نشانگر اعتیاد به اینترنت پایین و خود-آسیب رسانی ۱/۸۳ و (۳/۰۳) نشانگر خود-آسیب رسانی پایین به دست آمد. در جدول ۲ همبستگی بین متغیرهای پژوهش گزارش شده است.

میانگین و (انحراف معیار) شرکت کنندگان (۴۱۱) به ترتیب در بدرفتاری والدین ۴۴/۰۹ و (۱۹/۴۷) نشانگر بدرفتاری پایین، بدرفتاری جسمی ۱۸/۸۱ و (۸/۲۶) نشانگر بدرفتاری جسمی پایین، بدرفتاری روانی ۱۷/۹۷ و (۹/۷۷)، نشانگر بدرفتاری روانی پایین، غفلت ۷/۳۰ و (۲/۸۲) نشانگر غفلت والدین

جدول ۲: ماتریس ضرایب همبستگی متغیرها در الگوی پیشنهادی پژوهش

متغیر	۱	۲	۳
۱ بدرفتاری والدین	-		
۲ خود-آسیب رسانی	۰/۵۱**	-	
۳ اعتیاد به اینترنت	۰/۳۴**	۰/۲۵**	-

**P<۰/۰۱

تحلیل‌های همبستگی در جدول ۲، روابط ۲ متغیری بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. همانگونه که ملاحظه می‌شود، همه روابط بین متغیرها در سطح $P<۰/۰۱$ معنادار است.

قبل از تحلیل داده‌های مربوط به فرضیه‌ها، برای اطمینان از اینکه داده‌های این پژوهش مفروضه‌های زیربنایی الگوی معادلات ساختاری را برآورد می‌کنند، به بررسی آن‌ها پرداخته شد. بدین منظور ۳ مفروضه‌ی معادلات ساختاری شامل، داده‌های گمشده (missing)،

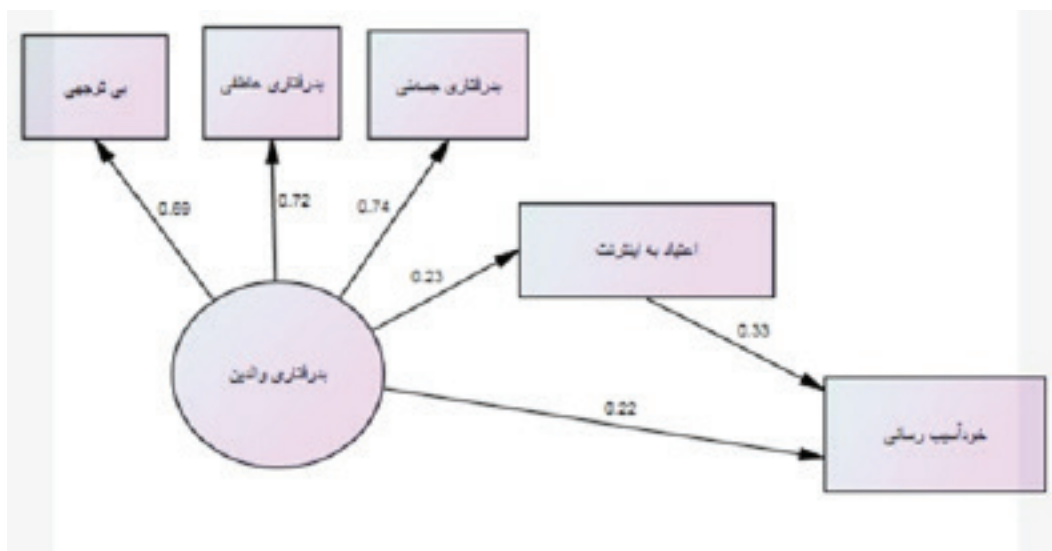
داده‌های دورافتاده (outliers) و نرمال بودن (normality) مورد بررسی قرار گرفتند. برای بررسی داده‌های گمشده در پژوهش حاضر، از روش بیشینه کردن پیش‌بینی صحیح استفاده شد.

در پژوهش حاضر، جهت بررسی داده‌های دور افتاده تک متغیری با نمره‌های Z متغیرها محاسبه شد. نتایج نشان داد که نمره‌های ۵ شرکت کننده ۳ انحراف معیار بالا یا پایین میانگین بود، لذا در تحلیل فرضیه‌ها این آزمودنی‌ها حذف شدند. به منظور بررسی نرمال بودن داده‌ها با

بررسی شریعت جعفری و همکاران

نرمال بودن، متغیرهای پژوهش همگی دارای قدرمطلق ضریب کجی کوچکتر از ۳ و قدر مطلق ضریب کشیدگی کوچکتر از ۷ هستند و لذا تخطی از نرمال بودن داده‌ها قابل مشاهده نیست. الگوی پیشنهادی پژوهش در شکل ۱ نشان داده شده است.

استفاده از کجی و کشیدگی نتایج نشان داد، ضریب کجی (کشیدگی) به ترتیب برای متغیرهای سبک بدرفتاری والدین $-0/757$ - $0/325$ ، خود- آسیب رسانی نوجوانان $-0/712$ - $0/312$ و اعتیاد به اینترنت $-0/543$ - $0/635$ است. همان‌طور که نتایج نشان می‌دهد، با توجه به معیار

شکل ۱: الگوی پیشنهادی پژوهش

برازندگی ($NFI=0/95$) و شاخص ریشه میانگین مجذورات خطای تقریب ($RMSEA=0/07$)، حاکی از برازش معقول الگوی پیشنهادی یا فرضی با داده‌هاست. بنابراین، الگوی از برازندگی مطلوبی برخوردار است. جدول ۳: ماتریس همبستگی متغیرها با یکدیگر را در الگوی پیشنهادی ۱ پژوهش نشان می‌دهد.

به منظور بررسی برازش الگوی، شاخص‌های نیکویی برازش شامل مجذور کای نسبی ($X^2/df=3/64$)، شاخص افزایشی ($IFI=0/96$) و برازش تطبیقی ($CFI=0/96$)، شاخص نیکویی برازش ($GFI=0/95$)، شاخص تعدیل شده ($AGFI=0/96$)، شاخص توکر- لویس ($TLI=0/95$)، شاخص بنتلر- بونت یا شاخص نرم شده

جدول ۳: ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

پارامترها	مسیرها	برآورد استاندارد	برآورد غیر استاندارد	خطای معیار	نسبت بحرانی	مقدار احتمال
بدرفتاری والدین با اعتیاد به اینترنت	0/28	0/23	0/02	5/23	0/01	
بدرفتاری والدین با خود- آسیب رسانی	0/29	0/42	0/12	3/82	0/01	
اعتیاد به اینترنت با خود- آسیب رسانی	0/38	0/43	0/04	5/95	0/01	

به منظور همبستگی معناداری مسیر غیر مستقیم از آزمون بوت استرپ استفاده شد که نتایج در جدول ۴ گزارش شده است.

همانگونه که نتایج مندرج در جدول ۳ نشان می‌دهد، از مجموع مسیرهای مستقیم، هر ۳ مسیر دارای ضرایب معنادار در سطح $0/001$ هستند.

جدول ۴: نتایج بوت استرپ برای مسیرهای واسطه‌ای

مسیر			
مقدار	مقدار احتمال	حد بالا	حد پایین
۰/۲۵۸	۰/۰۰۱	۰/۵۸۵	۰/۱۶۳
بدرفتاری والدین ← اعتیاد به اینترنت ← خود- آسیب رسانی			

تفسیر داده های جدول ۴ به این ترتیب است که اگر حد بالا و پایین ضریب یک مسیر عدد صفر را در بر گیرد به معنای معنی دار نبودن آن مسیر و اگر عدد صفر را در بر نگیرد، آن مسیر معنا دار است. مطابق با جدول ۴، حدپایین فاصله‌ی اطمینان برای اعتیاد به اینترنت به عنوان متغیر میانجی بین بدرفتاری والدین و خود- آسیب رسانی (۰/۱۶۳) و حد بالای آن (۰/۵۸۵) است. سطح اطمینان برای این فاصله اطمینان ۹۵ و تعداد نمونه گیری مجدد بوت استرپ ۵۰۰۰ است. با توجه به این که صفر بیرون از این فاصله‌ی اطمینان قرار می‌گیرد، بنابراین، اعتیاد به اینترنت بین بدرفتاری والدین و خود- آسیب رسانی نوجوانان نقش میانجی گر را ایفا می‌کند.

بحث

پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش واسطه‌ای اعتیاد به اینترنت در رابطه بین بدرفتاری والدین و خود- آسیب رسانی نوجوانان انجام شد.

یافته های پژوهش نشان داد که بدرفتاری والدین با خود- آسیب رسانی نوجوانان همبستگی مثبت مستقیم و معنادار است که با نتایج De Luca و همکاران (۵) Cheng و همکاران (۶) Ghanaat و همکاران (۳۵) Peh و همکاران (۳۶) همسو است. برای مثال پژوهش Xu و همکاران (۳۴) نشان داد تجربه بدرفتاری والدین و اعتیاد به اینترنت با رفتارهای خود- آسیب رسانی همبستگی دارد. انواع بدرفتاری والدین و اعتیاد به اینترنت از عوامل خطر برای خود- آسیب رسانی هستند. در مطالعه Xu و همکاران (۳۴) زنان با تجربه بدرفتاری از سوی پدر بیشتر در معرض خطر خود- آسیب رسانی بودند در حالی که مردان با تجربه بدرفتاری از سوی مادر بیشتر در معرض خطر خود-آسیب رسانی بودند. همچنین پژوهش قناعت باجگیرانی و همکاران (۳۵) نشان داد بین سرشت عاطفی-هیجانی و رفتارهای خود- آسیب رسانی با نقش واسطه‌ای بدرفتاری والدین همبستگی معناداری وجود دارد. بنابراین، توجه به این متغیرها در پیشگیری، تشخیص و درمان رفتارهای خود- آسیب رسانی حائز اهمیت است. در تبیین این یافته بر اساس نظریه اجتناب می‌توان این‌طور

بیان کرد که خود- آسیب رسانی یک راهبرد تقویت شده منفی برای کاهش یا اجتناب از برانگیختگی هیجانی ناخواسته است (۳۶). عوامل متعددی ممکن است با افزایش تمایلات اجتنابی که در بین افرادی که درگیر خود-آسیب رسانی هستند؛ مرتبط باشد. برای مثال، این امکان وجود دارد که تمایل به درگیر شدن در رفتار اجتنابی، یک گرایش سخت‌گیرانه واکنش عاطفی یا یک الگوی عملی باشد که در پاسخ به تجارب عاطفی خاص مانند بدرفتاری والدین رخ می‌دهد. اگرچه درک اینکه چرا افراد ممکن است عمداً به خود آسیب وارد کنند بسیار دشوار است، یک اشتراک قابل توجه در بسیاری از نظریه‌های برجسته خود- آسیب رسانی وجود دارد که بیان می‌کنند خود- آسیب رسانی به نحوی به فرد کمک می‌کند تا از تجربه احساسات را فرار، یا آن‌ها را مدیریت یا تنظیم کند. به‌عنوان مثال، الگوی تنظیم عاطفه نشان می‌دهد که خود- آسیب رسانی برای بیان، مشخص کردن و یا کنترل احساسات طاقت‌فرسا عمل می‌کند (۳۷). افراد با سابقه بدرفتاری والدین در دوران کودکی اغلب فاقد تجارب مراقبتی حمایتی و آرامش‌بخش لازم برای ایجاد و درونی‌سازی رفتارهای خودآرام‌بخش سازگارانه هستند. در نتیجه، این افراد بیشتر به راهبردهای مقابله‌ای ناسازگار برای مدیریت احساسات منفی متوسل می‌شوند. فقدان تجارب پرورشی می‌تواند مانع تنظیم هیجانی شود و منجر به افزایش اتکا به راهبردهای اجتناب شود که ممکن است پریشانی روانی را تشدید کند (۳۶). یافته دیگر پژوهش حاضر نشان داد که اعتیاد به اینترنت به طور مستقیم با خود- آسیب رسانی نوجوانان همبستگی مثبت و معنادار دارد. نتایج پژوهش Lo و همکاران (۳۸)، Peng و همکاران (۴۰) Karaer و همکاران (۴۱) Hakak و همکاران (۴۱) با نتایج پژوهش‌ها حاضر همسو است. برای مثال نتایج پژوهش ملوکی و همکاران (۱۳) با بررسی نقش واسطه‌ای اعتیاد به اینترنت در رابطه بین تجارب بدرفتاری والدین و اختلالات خواب در میان جمعیتی از دانش‌آموزان دبیرستانی نشان داد قرار گرفتن در معرض بدرفتاری والدین منجر به اعتیاد به اینترنت و اختلال خواب به عنوان یک راهبرد پیشگیرانه منفی می‌شود. همچنین نتایج پژوهش

بیشتر نوجوانان به اعتیاد به اینترنت خواهد شد و وقتی فرد درگیر اعتیاد به اینترنت می شود در زمینه کنترل تکانه با مشکل مواجه شده و درگیر خطرهای آسیب به خود و دیگران خواهند شد (۵۲). نوجوانان برای رهایی از تهدید عزت نفس و اعتمادبه نفس خود بر اثر بدرفتاری والدین به اینترنت پناه می برند و وقتی دچار اعتیاد به اینترنت می شوند به علت کاهش توانمندی در برابر فشارها و ناکامی ها، عزت نفس و اعتمادبه نفس او بیشتر لطمه می خورد و این عوامل از پیش نیازهای اصلی خود-آسیب رسانی در نوجوانان می باشد (۵۳).

نتیجه گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بدرفتاری والدین به صورت مثبت و اعتیاد به اینترنت به طور منفی خود-آسیب رسانی نوجوانان را پیش بینی می کنند. همچنین بدرفتاری والدین توانست با نقش میانجی اعتیاد به اینترنت رفتارهای خود-آسیب رسانی نوجوانان را پیش بینی نماید. پیشنهاد می گردد در مراکز آموزشی، مراکز مشاوره و سازمان های مرتبط به شیوه های تربیتی و رفتاری والدین پرداخته شود و شیوه های ارتباط و تربیت سالم به والدین آموزش داده شود. پژوهش حاضر مانند سایر پژوهش ها دارای محدودیت هایی بود. جامعه آماری پژوهش را دانش آموزان مقطع متوسطه اول شهر کرج تشکیل دادند که باید در تعمیم نتایج به سایر گروه ها و شهرها احتیاط کرد. همچنین، محدودیت دیگر پژوهش جهت تعمیم نتایج تعداد متفاوت دختران و پسران در گروه نمونه بود.

سپاسگزاری

مقاله حاضر برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد دانشجو پریسا شریعت جعفری در رشته مشاوره و به راهنمایی آقای دکتر کیانوش زهراکار در دانشگاه خوارزمی است که با شناسه اخلاق IR.KHU.REC.1402.083 در کمیته اخلاق دانشگاه خوارزمی در تاریخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۷ مصوب گردید. از مسئولین دانشگاه خوارزمی و مسئولین اداره آموزش و پرورش شهر کرج جهت همکاری در اجرای این پژوهش تشکر می شود.

تضاد منافع

نویسندگان مقاله حاضر هیچ گونه تضاد منافی را گزارش نکردند.

حسیه و همکاران (۱۶) نشان داد تجربه بدرفتاری والدین با افزایش خطر اختلال تنش پس از سانحه و اعتیاد به اینترنت همبستگی مثبت دارد. در تبیین این یافته می توان بیان نمود، از یک سو، خانواده منبع مهم امنیت و حمایت است، درحالی که بدرفتاری والدین می تواند درک نوجوانان از حمایت خانواده را مختل کند. بنابراین، نوجوانی که در یک محیط خانوادگی ناکارآمد رشد می کند، احتمالاً حمایت کمتری از خانواده دریافت می کند و روابط بین فردی ضعیفی در دنیای واقعی ایجاد می کنند؛ لذا می تواند به نوبه خود، احتمال استفاده آن ها از اینترنت و خطر ابتلا به اعتیاد به اینترنت را برای فرار از محیط های پر تنش خانوادگی افزایش دهد (۴۳-۴۶). به عبارت دیگر، نوجوانانی که در خانواده با بدرفتاری مواجه هستند با پناه بردن به دنیای مجازی به دنبال اعتماد و حمایتی هستند که نمی توانسته اند آن را از خانواده خود دریافت کنند (۴۶).

یافته دیگر پژوهش نشان داد بدرفتاری والدین به صورت غیرمستقیم و با نقش میانجی اعتیاد به اینترنت می تواند خود-آسیب رسانی را پیش بینی نماید. نتایج مطالعات Wang و همکاران (۴۷، ۴۸)، Wartberg و همکاران (۴۹)، Serna و همکاران (۵۰)، Cheng و همکاران (۵۱)، Liu و همکاران (۵۲، ۵۳). Cheng و همکاران (۵۱) نشان دادند که به بدرفتاری والدین سبب خود-آسیب رسانی می شود که با نتایج پژوهش حاضر همسو است. بعلاوه، نتایج پژوهش Cheng و همکاران (۵۱) نشان داد تجربه بدرفتاری والدین با افزایش تمایل به خودکشی و رفتارهای خود-آسیب رسانی همبستگی دارد. بدرفتاری والدین در دوران کودکی، اغلب با رفتارهای نظارتی مانند اعتیاد به اینترنت، عزت نفس و ... همراه است که در نهایت منجر به اضطراب، علائم روانی، خود-آسیب رسانی و حتی تمایل به خودکشی می شود. در بررسی ادبیات پژوهشی مرتبط با پژوهش حاضر، پیشینه ناهمسویی یافت نشد. در تبیین این یافته و با توجه به پیشینه پژوهشی، بدرفتاری والدین باعث ایجاد احساسات تنش زا برای نوجوانان می شود و به دلیل اینکه نیازهای روانی نوجوانان در محیط خانواده ارضا نشده است، ممکن است از اینترنت برای بهبود حالات روانی خود استفاده کنند (۴۸). روابط ضعیف والدین-نوجوان، زمینه ای نامناسب را ایجاد می کند که مانع ارضای نیازهای روانی نوجوانان می شود و باعث می شود که آن ها بیشتر به دنبال رضایت آنلاین مانند اینترنت باشند و به نوعی درگیر اعتیاد به اینترنت خواهند شد (۴۷). در واقع بدرفتاری والدین منجر به گرایش

References

- Keating DP, Demidenko MI, Kelly D. Cognitive and Neurocognitive Development in Adolescence. Implications for Clinical Assessment in Traumatic Brain Injury. 2019;3(5):1-12. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-809324-5.23636-5>
- Lerner RM. Children and adolescents as producers of their own development. The Dynamics of Person-Context Coactions. In Individuals as Producers of Their Own Development. 2021; Taylor & Francis Group. New York. <https://doi.org/10.4324/9781003089407>
- Zahrakar K, Jafari F. Family Counseling (concepts, history, process and theory). Tehran: Arasbaran. 2012.
- Huang C, Li C, Zhao F, Zhu J, Wang S, Yang J, Sun G. Parental, teacher and peer effects on the social behaviors of Chinese adolescents. A structural equation modeling analysis: Brain Sciences. 2023; 13(2): 191-194. <https://doi.org/10.3390/brainsci13020191>
- De Luca L, Pastore M, Palladino BE, Reime B, Warth P, Menesini E. The development of Non-Suicidal Self-Injury (NSSI) during adolescence: A systematic review and Bayesian meta-analysis. Journal of Affective Disorders. 2023 ;15(33) :59-64. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2023.07.091>
- Gu H, Yao Y, He F, Cheng Y. Harsh parenting and adolescent non-suicidal self-injury: a moderated mediation model of alienation and cognitive reappraisal. Child Abuse & Neglect. 2023; 1(14): 141-149. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2023.106188>
- Cheng F, Shi L, Wang S, Jin Q, Xie H, Wang B, Zhang W. The relationship between childhood traumatic experience and suicidal tendency in non-suicidal self-injury behavior patients. BMC Psychiatry. 2023; 23(1):401-421. <https://doi.org/10.1186/s12888-023-04863-0>
- Jin MK, Wang XY, Wang RX, Cheng SY, Yang SY, Zhang SL, Lv SB. A systematic review and meta-analysis of factors related to non-suicidal self-injury among Chinese adolescents. Psychiatry Research. 2023 ;1(2):236-243. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2023.115329>
- Victor SE, Hipwell AE, Stepp SD, Scott LN. Parent and peer relationships as longitudinal predictors of adolescent non-suicidal self-injury onset. Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health. 2019; 13(1):1-9 <https://doi.org/10.1186/s13034-018-0261-0>
- Ma Y, Li Y, Xie X, Zhang Y, Ammerman BA, Lewis SP, Chen R, Yu Y, Li F, Tang J. The role of depressive symptoms and social support in the association of internet addiction with non-suicidal self-injury among adolescents: A cohort study in China. BMC Psychiatry. 2023; 23(1):322-329. <https://doi.org/10.1186/s12888-023-04754-4>
- Yeung JW, Chen HF, Lo HH, Xu L, Xu C. Minor forms of parental maltreatment and educational achievement of immigrant youths in young adulthood: a longitudinal study. International journal of environmental research and Public Health. 2023; 20(1):873-892. <https://doi.org/10.3390/ijerph20010873>
- Chemnad K, Alshakhsi S, Al-Harashsheh S, Abdelmoneium AO, Al-Khalaf MS, Baghdadly A, Ali R. Is it contagious? Does parents' internet addiction impact their adolescents' internet addiction? Social Science Computer Review. 2023;41(5):1691-711. <https://doi.org/10.1177/08944393221117408>
- Mlouki I, Naimi A, Sioud I, Bouanene I, El Mhamdi S. Adverse childhood experiences and sleep disorders among Tunisian adolescents: The mediating role of internet addiction. Child Abuse & Neglect. 2023;1(136):106-121. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2023.106028>
- Sun Y. The role of family on internet addiction: A model analysis of co-parenting effect. Cogent Social Sciences. 2023; 9(1):216-235. <https://doi.org/10.1080/23311886.2022.2163530>
- Perez NM, Jennings WG, Baglivio MT. A path to serious, violent, chronic delinquency, The harmful aftermath of adverse childhood experiences. Crime & Delinquency. 2018;64(1):3-25. <https://doi.org/10.1177/0011128716684806>
- Hsieh YP, Shen AC, Wei HS, Feng JY, Huang SC, Hwa HL. Associations between child maltreatment, PTSD, and internet addiction among Taiwanese students. Computers in Human Behavior. 2016 ;1(56):209-214. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2015.11.048>
- Duffy ME, Twenge JM, Joiner TE. Trends in mood and anxiety symptoms and suicide-related outcomes among US undergraduates, 2007-2018: Evidence from two national surveys. Journal of Adolescent Health. 2019 ;1 (5):590-598. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2019.04.033>
- Jannah SS, Septianawati P, Immanuel G, Mustikawati IF. The relationship of cyberbullying and self-harm behavior among adolescents. Herb-Medicine Journal: Terbitan Berkala

- Ilmiah Herbal, Kedokteran dan Kesehatan. 2024 ;30 (1):21-26. <https://doi.org/10.30595/hmji.v7i1.23249>
19. Baharvand I, Ghasemi Jobaneh R, Sodani M.]Reliability and validity of the Academic Adjustment Scale: Students of Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education[. 2020; 10(20):54-61. <http://ijme.mui.ac.ir/article-1-5021-fa.html>.
 20. Klein DE, Mitchell G, editors. The psychology of judicial decision making. Oxford: Oxford University Press; 2010. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780195367584.001.0001>
 21. Gratz KL. Measurement of deliberate self-harm: Preliminary data on the Deliberate Self-Harm Inventory. Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment. 2001;23(4):253-263. <https://doi.org/10.1023/A:1012779403943>
 22. Vigfusdottir J, Dale KY, Gratz KL, Klonsky ED, Jonsbu E, Høidal R. The psychometric properties and clinical utility of the Norwegian versions of the Deliberate Self-Harm Inventory and the Inventory of Statements About Self-Injury. Current Psychology. 2022;41(10):6766-6776. <https://doi.org/10.1007/s12144-020-01189-y>
 23. Nobakht HN, Dale KY. The prevalence of deliberate self-harm and its relationships to trauma and dissociation among Iranian young adults. Journal of Trauma & Dissociation. 2017; 18(4):610-623. <https://doi.org/10.1080/15299732.2016.1246397>
 24. Pyvaštegar M.]The rate of deliberate self-harming in girl's students and relationship with loneliness & attachment styles[. Journal of Psychological Studies. 2013; 9(3):29-52. <https://doi.org/10.22051/psy.2013.1750>
 25. Yadegari S. Approach to abnormal head posture. Strabismus. 2024;32(4):287-293. <https://doi.org/10.1080/09273972.2024.2376554>
 26. Young KS. Internet addiction: evaluation and treatment. BMJ. 1999;319(Suppl S4):S4. <https://doi.org/10.1136/sbmj.9910351>
 27. Korkeila J, Kaarlas S, Jääskeläinen M, Vahlberg T, Taiminen T. Attached to the web-harmful use of the Internet and its correlates. European Psychiatry. 2010;25(4):236-241. <https://doi.org/10.1089/cpb.1998.1.237>
 28. Chong Guan N, Isa SM, Hashim AH, Pillai SK, Harbajan Singh MK. Validity of the Malay version of the Internet Addiction Test: A study on a group of medical students in Malaysia. Asia Pacific Journal of Public Health. 2015;27(2): 2210-2220. <https://doi.org/10.1177/1010539512447808>
 29. Alavi SS. Psychometric properties of Young Internet Addiction Test. International Journal of Behavioral Sciences. 2010;4(3):183-191. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/15331031/>
 30. Abbasnejad M, Amoei Dizaji K.]The structural model of Internet addiction prediction Based on attachment styles with the mediation of cognitive flexibility in adolescents of Karaj city[. Journal of Health Promotion Management. 2025; 14(1):40-52. <http://jhpm.ir/article-1-1800-fa.html>.
 31. Demare D. Examining long-term correlates of psychological, physical, and sexual childhood maltreatment: validation of the Childhood Maltreatment Questionnaire [dissertation]. Winnipeg: University of Manitoba; 2000. Available from: <http://hdl.handle.net/1993/1755>.
 32. Holens PL. Adult attachment styles: A comparison between psychologically maltreated and non-maltreated individuals using self-report and projective methods. A comparison between psychologically maltreated and non-maltreated individuals using self-report .2010;14(1):16-29. <https://mspace.lib.umanitoba.ca/>
 33. Mohammadi K, Rezaei AM, Mohammadifar MA, Talepasand S.]The structural model evaluation of the correlation of family functioning and parental abuse with students' academic achievement: The mediating role of social adequacy and academic self-efficacy[. Iranian Journal of Medical Education.2018;10(18):60-69. <http://ijme.mui.ac.ir/article-1-4703-fa.html>.
 34. Xu H, Xiao W, Xie Y, Xu S, Wan Y, Tao F. Association of parent-child relationship quality and problematic mobile phone use with non-suicidal self-injury among adolescents. BMC Psychiatry. 2023; 23(1):304-310. <https://doi.org/10.1186/s12888-023-04786-w>
 35. Ghanaat BS, Borjali A, Eskandari H, Farokhi N, Khanjani M.]The mediating role of childhood trauma in the relationship between affective and emotional temperament and self-harm behaviors Winnipeg, Manitoba[. Journal of Islamic Lifestyle Centered on Health.2023; 23(1):14-29. <https://sid.ir/paper/1117528/en>
 36. Peh CX, Shahwan S, Fauziana R, Mahesh MV, Sambasivam R, Zhang Y, Ong SH, Chong SA, Subramaniam M. Emotion dysregulation as a mechanism linking child maltreatment exposure and self-harm behaviors in adolescents. Child Abuse & Neglect. 2017; 1(67):383-390. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2017.03.013>

37. Chapman AL, Gratz KL, Brown MZ. Solving the puzzle of deliberate self-harm: The experiential avoidance model. *Behavior Research and Therapy*. 2006; 44(3):371-394. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2005.03.005>
38. Lo BC, Lai RN, Ng TK, Wang H. Worry and permissive parenting in association with the development of internet addiction in children. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2020;17(21):77-81. <https://doi.org/10.3390/ijerph17217722>
39. Lo CK, Ho FK, Emery C, Chan KL, Wong RS, Tung KT, Ip P. Association of harsh parenting and maltreatment with internet addiction, and the mediating role of bullying and social support. *Child Abuse & Neglect*. 2021; 9 (8): 104-113. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2021.104928>
40. Peng C, Wang M, Cheng J, Tan Y, Huang Y, Rong F, Kang C, Ding H, Wang Y, Yu Y. Mediation of Internet addiction on association between childhood maltreatment and suicidal behaviors among Chinese adolescents. *Epidemiology and Psychiatric Sciences*. 2021 ;2(5):59-64.
41. Karaer Y, Akdemir D. Parenting styles, perceived social support and emotion regulation in adolescents with internet addiction. *Comprehensive Psychiatry*. 2019 ;1 (5):22-7. <https://doi.org/10.1016/j.comppsy.2019.03.003>
42. Hakak SM, Kazemi S, Kakavand A. The association between childhood traumas and dissociative experiences with Internet addiction in students of Imam Khomeini International University. *Journal of Psychological Studies*. 2019;15(1):23-40.
43. Wu XS, Zhang ZH, Zhao F, Wang WJ, Li YF, Bi L, Qian ZZ, Lu SS, Feng F, Hu CY, Gong FF. Prevalence of internet addiction and its association with social support and other related factors among adolescents in China. *Journal of Adolescence*. 2016; 1(4):103-111. . <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2016.07.012>
44. Wang M, Qi W. Harsh parenting and problematic Internet use in Chinese adolescents: Child emotional dysregulation as mediator and child forgiveness as moderator. *Computers in Human Behavior*. 2017; 7(8):211-224.
45. Alto M, Handley E, Rogosch F, Cicchetti D, Toth S. Maternal relationship quality and peer social acceptance as mediators between child maltreatment and adolescent depressive symptoms: Gender differences. *Journal of Adolescence*. 2018;16(63):19-28. <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC5803351/> <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2017.12.004>
46. Luciana RP. One minute more: Adolescent addiction for virtual world. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 2010; 2(2):3706-3718. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.03.576>
47. Wang M, Eaton NR. Linking non-suicidal self-injury to psychopathology: The utility of transdiagnostic and DSM-based models. *Journal of Affective Disorders*. 2023 ;33(5):55-63. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2023.03.075>
48. Wang M, Qi W. Harsh parenting and problematic Internet use in Chinese adolescents: Child emotional dysregulation as mediator and child forgiveness as moderator. *Computers in Human Behavior*. 2017; 77(1):211-223. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.09.005>
49. Wartberg L, Kriston L, Zieglmeier M, Lincoln T, Kammerl R. A longitudinal study on psychosocial causes and consequences of Internet gaming disorder in adolescence. *Psychological Medicine*. 2019;49(2):287-294. <https://doi.org/10.1017/S003329171800082X>
50. Serna C, García-Perales J, Martínez I. Protective and risk parenting styles for internet and online gambling addiction. *Human Behavior and Emerging Technologies*. 2023; 23(1):66-74. <https://doi.org/10.1155/2023/6674541>
51. Cheng F, Shi L, Wang S, Jin Q, Xie H, Wang B, Zhang W. The relationship between childhood traumatic experience and suicidal tendency in non-suicidal self-injury behavior patients. *BMC Psychiatry*. 2023; 23(1):401-409. <https://doi.org/10.1186/s12888-023-04863-0>
52. Liu J, Liu X, Wang H, Gao Y. Harsh parenting and non-suicidal self-injury in adolescence: the mediating effect of depressive symptoms and the moderating effect of the COMT Val158Met polymorphism. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health*. 2021;15(5):1-9. <https://doi.org/10.1186/s13034-021-00423-0>
53. Liu N, Li H, Wang L, Yin J, Peng A. Relationship between adolescent internet addiction and adolescent non-suicidal self-injury: A moderated mediation model. *Frontiers in Psychiatry*. 2024; 23(1):15-21. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2024.1413167>